

Sygn. akt **III AUa 1928/14**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 sierpnia 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Dorota Goss-Kokot

Sędziowie: SSA Iwona Niewiadowska-Patzer (spr.)

del. SSO Izabela Halik

Protokolant: insp.ds.biurowości Krystyna Kałużna

po rozpoznaniu w dniu 6 sierpnia 2015 r. w Poznaniu

sprawy **W. F.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.**

o emeryturę

na skutek apelacji W. F.

od wyroku Sądu Okręgowego w Zielonej Górze

z dnia 24 września 2014 r. sygn. akt IV U 965/14

oddala apelację.

del. SSO Izabela Halik	SSA Dorota Goss-Kokot	SSA Iwona Niewiadowska-Patzer
------------------------	-----------------------	-------------------------------

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 27 marca 2014r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił W. F. prawa do emerytury, ponieważ wnioskodawca nie spełnił wymogu obniżonego wieku –(...)lat życia do dnia 31.12.2008r., tj. warunku z art. 46 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Odwołanie W. F. od powyższej decyzji zostało oddalone wyrokiem Sądu Okręgowego w Zielonej Górze z dnia 24 września 2014r., w sprawie o sygn. akt IV U 965/14.

U podstaw powołanego rozstrzygnięcia legły następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne:

W. F., urodzony (...), wystąpił do organu rentowego w dniu 9.09.2013r. z wnioskiem o ustalenie uprawnień do wcześniejszej emerytury.

Decyzją z dnia 20.09.2013r. pozwany odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury, ponieważ do dnia 1.01.1999r. wnioskodawca nie osiągnął 25-letniego okresu składkowego i nieskładkowego.

Od tej decyzji wnioskodawca wniósł odwołanie do Sądu Okręgowego w Zielonej Górze, który wyrokiem z dnia 3.02.2014r. oddalił odwołanie i przekazał żądanie wnioskodawcy o przyznanie prawa do emerytury z art. 46 ustawy emerytalnej pozwanemu organowi rentowemu do rozpoznania.

Decyzją z dnia 27.03.2014r. pozwany organ rentowy odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury. Organ rentowy uznał za udokumentowany staż pracy wnioskodawcy w wysokości łącznie 37 lat, 5 miesięcy i 1 dnia. Udokumentowany staż pracy wnioskodawcy na 31.12.2008r. wynosi łącznie 34 lata i 2 miesiące, natomiast staż pracy górniczej wynosi 12 lat, 6 miesięcy i 25 dni.

W okresie od 16.08.1974r. do 28.02.1989r. wnioskodawca zatrudniony był w (...) – Zakładach (...) w P.. Od dnia 16.08.1974r. do 20.10.1974r. i od 5.11.1976r. do 31.07.1977r. zatrudniony był na stanowisku ślusarza, mechanika maszyn i urządzeń górniczych; w okresie od 01.08.1977r. do 31.07.1978r. na stanowisku ślusarza, spawacza remontowego; w okresie od 01.08.1978r. do 30.06.1979r. na stanowisku monteru urządzeń mechanicznych; w okresie od 01.07.1979r. do 31.12.1979r. na stanowisku ślusarza, mechanika maszyn i urządzeń górniczych; od 01.01.1980r. do 31.12.1983r. na stanowisku monteru urządzeń mechanicznych; od 01.01.1984r. do 31.07.1987r. na stanowisku ślusarza maszyn i urządzeń górniczych; od 01.08.1987r. do 31.08.1987r. na stanowisku dozorczy; od 01.09.1987r. do 12.10.1988r. oraz od 26.11.1988r. do 28.02.1989r. na stanowisku sztygara zmianowego.

W oparciu wyżej ustalony stan faktyczny Sąd Okręgowy wskazał, że odwołanie okazało się nieuzasadnione. Przedmiotem rozstrzygnięcia było ustalenie, czy pozwany zasadnie odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury, powołując się na niespełnienie przez niego przesłanki wieku 59 lat do dnia 31.12.2008r. Okolicznością niesporną przy tym było, iż wnioskodawca udokumentował ogólny staż pracy w wymiarze 37 lat, 5 miesięcy i 1 dnia, udokumentowany staż pracy wnioskodawcy na 31.12.2008r. wynosi natomiast łącznie 34 lata i 2 miesiące.

Sąd Okręgowy wskazał, że staż pracy górniczej wnioskodawcy to 12 lat, 6 miesięcy i 25 dni, co pozwala na skrócenie wieku emerytalnego wnioskodawcy określonego w art. 27 ustawy o emeryturach i rentach z FUS o 6 lat. Wiek emerytalny wnioskodawcy wynosi zatem (...) lat.

Zgodnie z art. 46 ust. 1 ustawy emerytalnej, prawo do emerytury na warunkach określonych w art. 29, 32, 33 i 39 przysługuje również ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. a przed dniem 1 stycznia 1969 r., jeżeli warunki do uzyskania emerytury określone w tych przepisach spełnią do dnia 31 grudnia 2008 r. W przedmiotowej sprawie wnioskodawca osiągnął wiek 59 lat po dniu 31.12.2008r., co nie kwalifikuje go do uzyskania prawa do wcześniejszej emerytury w świetle powyższych przepisów.

W konsekwencji Sąd Okręgowy podzielając stanowisko organu rentowego na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie.

Apelację od powyższego wyroku wniósł odwołujący, zarzucając naruszenie przepisów prawa materialnego art. 46 w zw. z art. 39 w zw. z art. 27 ustawy o emeryturach i rentach z FUS poprzez niewłaściwą wykładnię i zastosowanie, a konsekwencji przyjęcie, że wnioskodawca nie nabył prawa do emerytury, gdyż na dzień 31 grudnia 2008r. nie osiągnął kryterium właściwego wieku, w sytuacji, gdy takie prawo nabył w dniu 8 września 2013r., ponieważ spełnia wymagane kryteria 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych oraz co najmniej 5 lat pracy górniczej na dzień 31 grudnia 2008r. Jednocześnie apelujący wniósł od dopuszczenie dowodu z pisma ZUS z dnia 24 stycznia 2012r.

Wskazując na wyżej sprecyzowane zarzuty apelujący wniósł o zmianę wyroku oraz poprzedzającej go decyzji i uwzględnienie odwołania, a konsekwencji przyznanie wnioskodawcy prawa do emerytury od dnia 8 września 2013r.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego - Sąd Okręgowy trafnie zastosował w niniejszej sprawie przepisy art. 46 w zw. z art. 39 i art. 27 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i przeprowadził ich właściwą wykładnię. Prawdłowo dokonane ustalenia oraz należyte umotywowaną ocenę prawną, Sąd Apelacyjny w pełni podziela i aprobuje, przyjmując tym samym za własne.

Apelujący zarzucał, że Sąd Okręgowy błędnie ustalił, że wnioskodawca nie nabył prawa do emerytury w obniżonym wieku, gdyż na dzień 31 grudnia 2008r. nie osiągnął kryterium wymaganego wieku, w sytuacji, gdy takie prawo nabył w dniu 8 września 2013r., ponieważ spełnia wymagane kryteria 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych oraz co najmniej 5 lat pracy górniczej na dzień 31 grudnia 2008r.

Zarzuty apelującego nie są zasadne.

Przypomnieć należy, że zgodnie z art. 39 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonemu, urodzonemu po dniu 31 grudnia 1948r. spełniającemu warunek określony w art. 27 pkt 2 i niespełniającemu warunków wymaganych do uzyskania górniczej emerytury na podstawie art. 50a, który ma co najmniej 5 lat:

1) pracy górniczej, o której mowa w art. 50c ust. 1, wykonywanej pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, albo

2) pracy górniczej, o której mowa w art. 50c ust. 1 pkt 4 i 5, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na odkrywce w kopalniach siarki i węgla brunatnego oraz w kopalniach otworowych siarki, wiek emerytalny, o którym mowa w art. 27 pkt 1, obniża się o 6 miesięcy za każdy rok takiej pracy, nie więcej jednak niż o 15 lat.

Staż pracy górniczej wnioskodawcy to 12 lat, 6 miesięcy i 25 dni, co pozwala na skrócenie wieku emerytalnego wnioskodawcy określonego w art. 27 ustawy emerytalnej o 6 lat. Bezsparnie wiek emerytalny wnioskodawcy wynosi zatem (...) lat.

Istotne jest, że zgodnie z art. 46 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy - przyznanie emerytury w obniżonym wieku dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r. a przed dniem 1 stycznia 1969 r., jest możliwe jeżeli warunki uzyskania emerytury przewidziane w art. 29, 32, 33 i 39 (w tym warunek wymaganego wieku) spełnią do dnia 31 grudnia 2008 r. W przypadku wnioskodawcy nie było natomiast wątpliwości, że osiągnął wiek 59 lat po dniu 31 grudnia 2008r., a tym samym nie spełnia przesłanek do przyznania emerytury w obniżonym wieku.

Wbrew argumentacji apelującego – przyznanie emerytury w obniżonym wieku zgodnie z powołanymi wyżej przepisami nie będzie miało zatem zastosowania do grupy mężczyzn urodzonych po 31 grudnia 1948 r., w tym wnioskodawcy. Nie będą oni bowiem mieli możliwości ukończenia - do dnia 31 grudnia 2008 roku wymaganego wieku emerytalnego. Należy mieć bowiem na uwadze, że jest to regulacja wyjątkowa, która nie ma zastosowania do wszystkich ubezpieczonych, co jednocześnie nie narusza zasady równości, a pogląd ten jest utrwalony w orzecznictwie Sądu Najwyższego.

W tym miejscu należy powołać wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 2011 r. III UK 217/10, którego teza stanowi, że przewidziana w art. 46 ust. 1 pkt 2 ustawy o emeryturach i rentach FUS regulująca uzależniająca nabycie przez ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r. a przed dniem 1 stycznia 1969 r. prawa do emerytury na podstawie art. 29 tej ustawy od spełnienia wszystkich warunków określonych w tym przepisie do dnia 31 grudnia 2008 r. nie narusza zasady równości kobiet i mężczyzn w zakresie zabezpieczenia społecznego, a także wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2010 r. II UK 103/10 stanowiący, że zróżnicowanie wieku emerytalnego kobiet i mężczyzn w art. 29 ust. 1 i 2 w związku z art. 46 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS nie stanowi dyskryminacji mężczyzn.

Należy również podkreślić, że z przepisów art. 29 i 46 ustawy emerytalnej nie można wyklądać w oderwaniu od założeń i celów reformy systemu świadczeń społecznych przyjętej od dnia 1 stycznia 1999 r., w następstwie której regulacje zawarte w obu analizowanych przepisach znalazły się w obowiązującym porządku prawnym. Obowiązujący od 1 stycznia 1999 r. system miał charakteryzować się ograniczeniem zakresu podmiotowego wcześniejszego przechodzenia na emeryturę, które wynikało z założeń i celów reformy systemu świadczeń społecznych. Jednym z celów reformy było urzeczywistnienie prawa do zabezpieczenia społecznego w aktualnych warunkach demograficznych i gospodarczych, między innymi reforma systemu emerytalno-rentowego miała na celu między innymi ograniczenie uprawnień wcześniejszej emerytury i ujednoczenie wieku emerytalnego. Struktura ustawy jednoznacznie wskazuje na to, że zamiarem ustawodawcy było ewolucyjne kształtowanie emerytur, z uwzględnieniem m.in. praw nabytych. Ogólnie ustawa utrzymała bowiem dotychczasowe zasady wcześniejszego przechodzenia na emeryturę urodzonym przed 1 stycznia 1949 r., natomiast ograniczyła takie możliwości dla urodzonych po 31 grudnia 1948 r., a przed 1 stycznia 1969 r.

Regulacja zawarta w art. 46 ust. 1 powoływanej ustawy ma charakter przejściowy, dąży się do wygaszania dotychczasowych uprawnień. Zróżnicowanie sytuacji adresatów analizowanych przepisów ma również charakter proporcjonalny. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego zasada równości wyrażana w art. 32 ust. 1 Konstytucji RP winna być rozumiana w ten sposób, że wynika z niej nakaz jednakowego traktowania podmiotów prawa ale w obrębie określonej kategorii. Powyższe zróżnicowanie uzasadnione jest także z punktu widzenia zasad sprawiedliwości społecznej.

Ubezpieczony osiągnął wiek(...) lat w dniu(...) i należy do kategorii ubezpieczonych urodzonych po 31 grudnia 1948 r., a przed 1 stycznia 1969 r. w stosunku do których ustawodawca w ramach "wygaszania dotychczasowych uprawnień" przewidział możliwość nabycia uprawnień emerytalnych na zasadach dotychczasowych, jednakże na podstawie szczególnych uregulowań mających charakter przejściowy, czemu dał wyraz w art. 46 ustawy o emeryturach i rentach. Przepis ten, co trafnie podkreślił Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 6 lutego 2009 r., I UK 243/08 jest przejściowy w tym sensie, że dotyczy wąskiej grupy ubezpieczonych, gwarantując im prawo do wcześniejszej emerytury, mimo iż prawo to nie jest przewidziane przez nowy system emerytalno-rentowy. Celem takiej regulacji jest osłabienie niedogodności wynikających z nowego systemu dla osób, które nabywały ekspektatywę emerytury w starym systemie.

Reasumując - wnioskodawca nie spełniając łącznie wszystkich warunków wymaganych w art. 39 i 46 cyt. ustawy (warunek wieku osiągnął po dniu 31 grudnia 2008 r.) nie mógł zatem nabyć prawa do emerytury w obniżonym wieku.

Sąd Apelacyjny nie uwzględnił również wniosku dowodowego odwołującego sprecyzowanego w apelacji, na podstawie art. 381 k.p.c.

Z tych wszystkich względów zarzuty apelującego nie są zasadne, a wyrok Sądu Okręgowego należało uznać za prawidłowy.

Konkludując, Sąd Apelacyjny na mocy art. 385 k.p.c. oddalił apelację odwołującego.

del. SSO Izabela Halik	SSA Dorota Goss-Kokot	SSA Iwona Niewiadowska-Patzer
------------------------	-----------------------	-------------------------------